

Næstved Kommunes Håndbog i lokalrådsarbejde

Denne håndbog er et dynamisk arbejdsredskab for lokalrådene i Næstved Kommune og for Næstved Kommunes administration og politikere.

Håndbogen er blevet til i samarbejde med lokalrådene forbindelse med de årlige kurser for lokalråd i 2023 og frem.

Håndbogen består af korte beskrivelser samt links og vejledninger til oplysninger på naestved.dk. Vi bestræber os på at opdatere links løbende, men skulle der være opstået døde links, vil vi være glade for at få besked.

Kommentarer og ændringsforslag til håndbogen er altid velkomne og sendes til Næstved Kommunes konsulent for lokaldemokrati og medborgerskab: Mette Dinesen / mldin@naestved.dk / 2372 2129.

Indhold

Næstved Kommunes Håndbog i lokalrådsarbejde	1
Lokalrådene i Næstved Kommune – et overblik.....	2
Hvad er formålet med lokalrådene?.....	2
Hvordan ser lokalrådenes vedtægter ud?	2
Hvordan samarbejder lokalrådene og Næstved Kommune?.....	2
Hvilket politisk udvalg hører lokalrådene under?.....	3
Hvad er kommunens budget til lokaldemokrati, og hvad får lokalrådene i tilskud?	3
Hvad kan lokalrådene få hjælp til fra Næstved Kommune?	3
Hvordan er kommunens administration organiseret, og hvordan kontakter man den?.....	4
Hvem skal vi som lokalråd kontakte om hvad?.....	4
Hvordan kommunikerer lokalrådene?	4
Hvordan arbejder lokalrådene og hvordan skaber man en velfungerende bestyrelse?	5
Hvordan arbejder lokalrådene sammen?	5
Hvad er Handlingskatalog for Godt liv i lokalområder?.....	5
Hvor kan man søge om tilskud?.....	5

Lokalrådene i Næstved Kommune – et overblik

Lokalrådsstrukturen i Næstved Kommune blev (som i mange andre landkommuner i Danmark) etableret efter kommunalreformen i 2007. I Næstved Kommune valgte man at inddele kommunen i 18 lokalområder, hvori der kunne etableres lokalråd.

Der er i 2026 15 aktive lokalråd i Næstved Kommune. Der har tidligere været et aktivt lokalråd i Sydbyen i Næstved by frem til 2017. Der er ingen lokalråd i Vejlø-Rønnebæk-området. I Næstved by er der aktive lokalråd i Lille Næstved og Markkvarteret.

Der er lavet få mindre ændringer i lokalrådsgrænserne undervejs – bl.a. er Rislev blevet del af Fensmark Lokalområde.

På Næstved Kommune er der et interaktivt kort, hvor man kan få overblik over [lokalområdernes grænser, lokalrådenes kontaktoplysninger samt links til lokalområdernes hjemmesider](#).

Hvad er formålet med lokalrådene?

Formålet med lokalrådene er at bygge bro imellem medborgerne i deres lokalområde og Næstved Kommune. Et lokalråd har til opgave varetage lokalområdets almene interesser og være dialog- og samarbejdspartner med Næstved Kommune. Baggrunden er, at det er vanskeligt for både politikere og administration at have nødvendige lokalkendskab for at træffe de bedste beslutninger for flest mulige. Samtidig er lokalrådene en vigtig drivkraft for at skabe lokal udvikling i samarbejde med medborgere i området, Næstved Kommune og andre aktører.

Hvordan ser lokalrådenes vedtægter ud?

Lokalrådene er almennyttige frivillige foreninger og oprettes på initiativ af borgere i et lokalområde. Næstved Kommune understøtter oprettelsen af lokalråd og har som mål, at der er lokalråd i alle lokalområder.

Næstved Kommune har udarbejdet et sæt standardvedtægter, som lokalrådene kan bruge eller lade sig inspirere af. Som i andre foreninger er det vigtigt, at der er et lokalt ejerskab til foreningens vedtægter. Vedtægterne, og ændringer i vedtægterne, skal godkendes af Næstved for at man kan få status som lokalråd.

Ønsker man i et område en anden afgrænsning end den nuværende, skal det ligeledes godkendes af Næstved Kommune.

[Standardvedtægterne findes på Næstved Kommunes hjemmeside.](#)

Hvordan samarbejder lokalrådene og Næstved Kommune?

I 2019 udarbejdede medlemmer af lokalråd og Byråd i fællesskab et grundlag for samarbejdet. Af samarbejdsgrundlaget fremgår bl.a., at lokalråd og kommune har brug for hinanden kunne skabe de bedste løsninger, der kommer flest muligt til gode. Desuden at det skal være konkret hvad der kommer ud af samarbejdet.

[Samarbejdsgrundlaget findes på Næstved Kommunes hjemmeside.](#) Til samarbejdsgrundlaget findes to uddybende bilag om hhv. formålet med lokalrådene samt kontaktoplysninger og information.

Hvilket politisk udvalg hører lokalrådene under?

Lokalrådene hører politisk under Næstved Kommunes Kultur-, Forenings- og Lokaldemokratiudvalg. Udvalget består af syv byrådsmedlemmer. Udvalgets medlemmer, opgaver, og hvordan man kontakter udvalget, fremgår af [Næstved Kommunes hjemmeside](#).

På Næstved Kommunes hjemmeside kan man også få ansigt på udvalgsmedlemmer, se hvilke andre hverv de har for Næstved Kommune samt [finde kontaktoplysninger på de enkelte udvalgsmedlemmer](#).

Hvad er kommunens budget til lokaldemokrati, og hvad får lokalrådene i tilskud?

Udvalget råder over et budget af lokaldemokratimidler, som bl.a. anvendes til at understøtte lokalrådenes aktiviteter. Det tidligere Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget har besluttet, hvordan lokaldemokratimidlerne skal disponeres i 2024-2028. [I beslutningssagen på Næstved Kommunes hjemmeside](#) findes en beskrivelse af, hvordan midlerne er disponeret. Lokalrådene modtager hver et årligt tilskud på 15.000 kr.

Næstved Kommune har som tilskudsgiver tilsynspligt med lokalrådene. Kommunen skal sikre, at de kommunale midler anvendes til almennyttige formål. Derfor skal lokalrådene hvert år indsende revideret og godkendt årsregnskab, referat fra generalforsamlinger samt bestyrelsessammensætning til Næstved Kommune.

Hvad kan lokalrådene få hjælp til fra Næstved Kommune?

Næstved Kommune har en konsulent ansat, der har til opgave at understøtte lokaldemokrati og lokal udvikling i Næstved Kommune samt være den primære kontaktperson for lokalrådene. En vigtige opgave er at hjælpe lokalrådene videre til fagkollegaer andre steder i kommunen.

Alle medlemmer af lokalrådene er velkomne til at kontakte konsulenten i spørgsmål om lokalrådenes virke og samarbejdet med Næstved Kommune. Konsulenten deltager i lokalrådsmøder og arrangementer efter behov og efter ønske fra lokalråd og politikere.

Konsulenten er ansat i Kultur og Fritid i Center for Kultur og Borgerservice og arbejder på tværs af kommunens organisation.

Udover at være kontaktperson for lokalrådene understøtter konsulenten borgerdrevne initiativer. [På Næstved Kommunes hjemmeside findes kontaktoplysninger](#) samt en beskrivelse af hvad konsulenten kan hjælpe med.

Næstved Kommune udgiver nyhedsbrevet Lokaldemokrati og medborgerskab 5-6 gange om året. Nyhedsbrevet bringer nyt fra lokalområderne, viden om puljer og fonde, og nyt fra Næstved Kommune.

Lokalråd og andre aktive medborgere kan få deres historier med i nyhedsbrevet ved at skrive til lokalområdekonsulenten. Alle kan tilmelde sig til at modtage nyhedsbrevet via [kommunens hjemmeside](#):

Hvordan er kommunens administration organiseret, og hvordan kontakter man den?

Næstved Kommunes administration består af 11 centre – 10 fagcentre og 1 tværgående center. På Næstved Kommunes hjemmeside kan man få [overblik over centrene, deres opgaver, hvem der er centerchef og ansvarlig direktør, samt hvilke politiske udvalg, centrene refererer til.](#)

Generelt kontakter man kommunens administration igennem kommunens kontaktcenter. Kontaktcentret giver svar på almene spørgsmål, stiller om til den rette fagmedarbejder samt hjælper med selvbetjeningsløsninger.

[Kontaktcentret](#) kan kontaktes på 5588 5588 eller på naestved@naestved.dk.

Ved skriftlig henvendelse, der indeholder personfølsomme oplysninger, skal man bruge [digital post](#).

Hvem skal vi som lokalråd kontakte om hvad?

Hvis I underskriver jer som lokalråd i en henvendelse til Næstved Kommune, skal I være opmærksomme på, at I henvender jer på vegne af lokalrådet – ikke som enkeltborger. Derfor er det vigtigt, at I indbyrdes har afstemt med hinanden i lokalrådet, hvordan, hvornår og om hvad I kommunikerer med kommunen.

Som udgangspunkt er det administrationen, I skal kontakte, hvis jeres henvendelse handler om almindelige driftsmæssige spørgsmål, tilladelser, tilskudsmuligheder osv.

Ønsker I at påvirke det politiske niveau i deres beslutningstagning, kan det derimod være en god idé at kontakte et af de politiske udvalg. Hvis I gør det, anbefaler vi altid, at I sætter administrationen cc. på jeres henvendelse. Hvis I bruger link på kommunens hjemmeside til at kontakte et af de politiske udvalg bliver mailen sendt til alle udvalgsmedlemmer samt til den relevante centerchef og direktør.

Inden I kontakter et politisk udvalg, er det en god idé at overveje, hvad I 'forstyrrer' politikerne med, og om det evt. er noget administrationen kan tage sig af. Politikerne er travle mennesker i en stor kommune, der ved siden af deres Byrådspost har almindelige jobs og mange møder. Når det er sagt, så kan det sagtens være relevant, at I kontakter et politisk udvalg.

Det kan være en god idé at etablere personlige relationer til relevante politikere – f.eks. hvis der bor nogen politikere i jeres område, eller hvis I har mærkesager, som nogle af politikerne er fortalere for. Men også helt generelt er det en god idé at kende hinanden – så er det nemmere at tage telefonen eller sende en mail, den dag der er brug for det. Undersøgelser har vist, at både politikere og lokalrådsmedlemmer oplever, at gode relationer letter dialog og samarbejde.

Hvordan kommunikerer lokalrådene?

De fleste lokalområder har deres egen hjemmeside. Lokalrådene har mulighed for at få en hjemmeside på en platform, som kommunen stiller til rådighed. Lokalrådene har et netværk af hjemmesideredaktører, som samarbejder om udvikling og opdatering af hjemmesiderne.

Mange lokalråd har desuden en Facebookside, et nyhedsbrev og/eller en skærm i den lokale hal eller supermarked.

På kursus for lokalråd i 2024 holdt en af kommunens kommunikationsmedarbejdere oplæg om lokalrådenes brug af sociale medier. [Oplægget er en guide til brugen af de sociale medier og kan downloades her.](#)

Nogle lokalråd sørger for at være synlige ved arrangementer o.l. ved at have veste med lokalrådets navn på.

Hvordan arbejder lokalrådene og hvordan skaber man en velfungerende bestyrelse?

Dette er et stort emne, som der selvfølgelig ikke er et entydigt svar på, da områder og bestyrelsessammensætninger er forskellige. Som i mange andre sammenhænge vil en klar rollefordeling, indbyrdes forventningsafstemning, og en mangfoldighed af kompetencer og netværk være vigtigt. Desuden at bestyrelsen for lokalrådet involverer andre i tilblivelsen af deres aktiviteter i form af f.eks. arbejdsgrupper.

Hvordan arbejder lokalrådene sammen?

Lokalrådene mødes i følgegrupper, til arrangementer og dialogmøder i regi af Næstved Kommune. Lokalrådsformændene har tidligere mødtes to gange årligt for at drøfte sager af betydning for deres virke som lokalråd. Lokalrådene efterlyser en større grad af erfaringsudveksling, som den der foregår på kurserne for lokalråd.

Hvad er Handlingskatalog for Godt liv i lokalområder?

Næstved Byråd vedtog i juni 2024 Handlingskatalog for Godt liv i lokalområder – på landet og i byerne 2024-2028. Godt liv i lokalområder er et handlingsorienteret værktøj og en kontrakt for samarbejdet imellem borgere og kommune. Til at understøtte indsatserne i handlingskataloget er der afsat 150.000 kr. om året af lokaldemokratimidlerne i 2024-2028. Handlingskataloget har fokus på fire temaer, nemlig 1) Transport, 2) Bosætning & boligformer, 3) Fællesskaber & frivillighed og 4) Aktiviteter, faciliteter & adgang til naturen.

[Handlingskataloget kan læses her.](#)

[Se kriterier og ansøgningsfrister til Puljen til Godt liv i lokalområder her.](#)

Hvor kan man søge om tilskud?

Der findes forskellige tilskudsordninger, som lokalrådene kan søge – både i Næstved Kommune og hos puljer og fonde i andre regi.

Lokalrådenes ekstrapulje er en pulje, som uddeles af lokalrådene selv. Puljen kan søges af alle i et område til at styrke aktivitetsniveauet, og puljen søges igennem lokalrådet i området.

[Oversigt over Næstved Kommunes puljer findes på kommunens hjemmeside.](#)

Via Kulturregion Storstrøm kan foreninger (inkl. lokalråd) få adgang til fondsdata-basen fonde.dk. Man får adgang ved at tilmelde sig [netværket Kulturstrømmen](#). Kulturstrømmen har jævnligt puljer, der giver tilskud til frivillighed og fællesskaber i kunst- og kulturlivet. [Læs mere Kulturstrømmens puljer her.](#)